

Kvietimas teikti tezes tarptautinei mokslinei konferencijai *Theatrum libri*: spauda, skaitymas ir sklaida ankstyvųjų Naujųjų laikų Europoje

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka,
minėdama pirmojo archyvo įkūrimo Lietuvos Respublikoje šimtmetį,
kviečia dalyvauti tarptautinėje mokslinėje konferencijoje

Theatrum libri Spauda, skaitymas ir sklaida ankstyvųjų Naujųjų laikų Europoje

Martyno Mažvydo skaitymai

2021 m. gruodžio 1–2 d.

Ankstyvaisiais Naujaisiais laikais gana dažnai knygų pavadinimuose metaforiškai vartotas žodis *theatrum* (lot. teatras, darbo dirva, veikimo plotas, arena) – *Theatrum mundi et temporis* (lot. Pasaulio ir laiko teatras), *Theatrum politicum* (lot. Politikos teatras), *Theatrum cometicum* (lot. Kometos teatras), *Theatrum botanici* (lot. Botanikos teatras), *Theatrum patientiae* (lot. Kančios kelias), *Theatrum virtutum* (lot. Dorybių teatras) ir kt. Renesanso ir Baroko epochų kūrėjai bei leidėjai labai greitai suprato žodžio „teatras“ patrauklumą: jis paprastai reikšdavo neišsenkančių žinių kuria nors tema kaupimą, sisteminimą ir tvarkingą rūšiavimą. Minėtinas vienas iš žymiausių veikalų – šveicarų humanisto, gydytojo Theodoro Zwingerio (1533–1588) enciklopedija *Theatrum vitae humanae* (lot. „Žmogaus gyvenimo teatras“). Joje surinkta ir sistemiškai pateikta išsami informacija apie žmogų. Žinių archyvavimas šiuo istoriniu laikotarpiu suprantamas kaip sąmoningas, tikslingas veiksmas.

Šioje konferencijoje kviečiame į spausdintinę ir rankraštinę knygą pažvelgti kaip į archyvinį fenomeną turinio (žinių kaupimo) ir formos (knygų sancaupos) atžvilgiu. Taip pat siekiame apmąstyti knygos sukūrimą, sandarą, spaudą, jų dinamiką sociokultūrinuose procesuose, išryškinti autoriaus, leidėjo, platintojo, skaitytojo ir knygų kaupėjo vaidmenį. Kadangi praeities naratyvus kuria tiek pasirinkti pavieniai knygos elementai, tiek asmeniniai ar instituciniai archyvai, tyrimų objektas gali būti labai platus ir įvairus.

Kviečiame įvairių mokslo sričių tyrėjus apmąstyti ir pasidalyti savo naujais tyrimais, jų metodais bei taikymo galimybėmis, įtraukiant ir skaitmeninės humanitarikos bei atvirųjų duomenų taikymą knygos tyrimuose.

- XV–XIX a. knyga kaip archyvinis (žinių, knygų kaupimo) fenomenas Lietuvoje ir Europoje.
- Žinių ir knygų kaupėjų, sistemintojų ir rūšiutojų vaidmuo formuojant asmeninį arba institucinį archyvą.
- Knygos medžiagiškumas, įvairūs knygos elementai (knygos ženklai, struktūra, dalys, detalės antraštinis lapas, viršeliai, įrašai, tipografika, iliustracijos, vinjetės, puošybiniai elementai ir kt.) kaip idėjų generavimo, naratyvo kūrimo priemonės ar istorinių aplinkybių rezultatai.
- Knygų ekonomika: rinka ir verslo strategijos (kainos, knygų mugės, katalogai, reklama, recenzijos).
- Skaitmeninės technologijos pritaikymas ir interaktyvūs, unikalūs duomenų saugojimo ir naudojimo įrankiai.

Konferencijos vieta: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Gedimino pr. 51, Vilnius arba nuotoliniu būdu priklausomai nuo epidemiologinės situacijos ir Vyriausybės sprendimų bei rekomendacijų.

Konferencijos kalba: lietuvių, anglų (sinchroninis vertimas).

Pranešimo trukmė: 20 min.

Pranešimų temų ir trumpų anotacijų (iki 200 žodžių), nurodant vardą, instituciją ir elektroninį paštą, lauksime iki **2021 m. birželio 30 d.** el. paštu: skaitymai2021@lnb.lt.

Konferencijos pranešimų pagrindu parengtus straipsnius kviesime teikti publikuoti recenzuojamame mokslo žurnale „Aktualu rytoj“.

Kontaktinė informacija: skaitymai2021@lnb.lt.